

Stadsporten

- ▶ Svinnsmart samarbete på Kritan
- ▶ Snöröjningen redo

TROLLHÄTTANS STADS
PERSONALTIDNING
NR 5 OKTOBER 2022

Trollhättans Stad

Mer än en bygdegård . Sid 10

► Ledare

Ledare	2	Fastigheten	10
Snöröjning	3	Tryout	11
Rådgivning fördubblas	4	Barnrum Kronan	11
Nytt råd gör entré	4	Krisberedskap	12
Vassare e-tjänster	5	Färdplan social hållbarhet	13
Årets handledare	6	NY	14
Föräldrautbildning	6	Hänt	15
Hults höjd	7	Återbruket	16
Minskat matsvinn	8-9	Krönika	16

Vi vill kroka arm med näringslivet i det brottsförebyggande arbetet

I slutet av september släppte Svenskt Näringsliv sin årliga ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Två tredjedelar av rankingen byggde på enkätsvar från organisationens medlemmar, en tredjedel på statistik. Syftet med rankingen är att visa var i Sverige det är mest gynnsamt att starta och driva företag. I årets näringslivsranking klättrar Trollhättans Stad 54 placeringar jämfört med förra årets mätning och hamnar på plats 99.

Förutom att ge betyg i olika frågor fick de svarande möjligheten att även förmedla vilka områden de tycker att kommunen ska prioritera för att förbättra företagsklimatet. Precis som förra året hamnade "minskad brottslighet och ökad trygghet" högst upp på listan. Redan idag har vi en etablerad samverkan kring trygghetsfrågor med polis och det lokala näringslivet. Vi har många insatser och polisens statistik visar att antal anmälda brott har minskat, men det har uppenbarligen inte räckt för att öka upplevelsen av trygghet och förebygga brott.

Varför är då företagets trygghet viktig för kommunen? Jo, ett aktivt och livskraftigt näringsliv är grunden för den kommunala verksamheten. Våra företag bidrar till en hållbar utveckling och skapar arbeten som resulterar i skatter till vår gemensamma välfärd. Om vi ska klara de ökade kostnaderna för välfärden behövs ett välmående näringsliv.

Vår målsättning måste alltid vara att skapa de bästa förutsättningarna för ett gott företagsklimat och att företagare ska trivas och kunna utveckla sitt företag. Att bli utsatt för brott påverkar ett företag negativt och det för med sig ekonomiska konsekvenser som i längden kan innebära att företag och arbetstillfällen försvinner, skatteintäkterna minskar och utanförskapet spås på ytterligare. Det är helt nödvändigt att vi krockar arm med näringslivet och att de blir en viktig part i det generella förebyggande arbetet i kommunen.

Said Niklund, stadsdirektör

STADSPORTEN utkommer med 6 nummer/år (februari, april, juni, augusti, oktober, december) och utges av: Kommunikationsavdelningen, 461 83 Trollhättan

ANSVARIG UTGIVARE: Per Ivarsson
0520-49 70 21, per.ivarsson@trollhattan.se
REDAKTIONSKOMMITTÉ: Andreas Gleisner, Jonathan Hjort, Jenny Martinsson, Josefin Åkesson Bengtsson
LAYOUT: Per Ivarsson, Hanna Melin
OMSLAGSBILD: Förskolan Kritan, Elin Hellekant
FOTO OMSLAG: Per Ivarsson

Trollhättans
Stad

Conny Nordberg och Johan Karlsson kan luta sig mot goda förberedelser inför vintersäsongen. Nu växlar man upp, går in i en lång beredskapsperiod för att kunna skapa framkomliga vägar för invånarna Trollhättan också under vinterperioden.

Snöröjningen redo för ny säsong

Beredskapsschemat är klart. Bemanningen likaså och kartorna är uppdaterade – ledningen för snöröjningsteamet har många punkter att bocka av, men nu är de redo för ännu en vintersäsong.

– Vinterväghållningen i Trollhättan håller väldigt hög standard, och vi är stolta över det arbete som genomförs, säger enhetschef Johan Karlsson på Serviceförvaltningen.

Text och foto: PER IVARSSON

Dokumentet "Så här skottar vi fram Trollhättan" är utgångspunkten inför varje ny vintersäsong. Enhetscheferna Johan Karlsson och Conny Nordberg har varit med länge och har rutin på arbetet och det levande, detaljrika dokumentet som uppdateras och skruvas på varje år.

Snöröjningen är också ett arbete som börjar långt innan de första snöflingorna landar på marken, redan i augusti/september ses fordon, plogar och sandspridare över. Och från och med slutet av oktober är det skarpt läge. – Vi går in i beredskap från 28 oktober till mitten av mars, där vi är fem arbetsledare som turas om att ha beredskap dygnet runt, berättar Johan Karlsson.

Liten, mellan eller stor insats?

Cirka 40 medarbetare är knutna till snöröjningen, och till det kommer ett antal externa

aktörer för att kunna täcka upp behovet när snön faller eller halkan slår till. Personen i beredskap har täta kontakter med väderlekstjänster, samt den vägsynsibil som varje natt trafikerar stadsdelarna, för att avgöra vilken insats som ska genomföras: en mindre utryckning – eller slå på stora trumman.

– Det är det som är utmaningen, helt enkelt att dimensionera och få rätt personer på rätt plats och bedöma hur många maskiner som behövs, berättar Johan Karlsson.

Hög standard

Det är en avvägning som måste göras. Det kostar pengar att ha personal i beredskap, och att ringa in dem är ännu dyrare. Samhällsbyggnadsförvaltningen är "kunden" som beställer och betalar, och de har skjutit till mer pengar i år för att säkra upp standarden. – Det innebär att vi har ytterligare en chaufför

i beredskap på en av saltbilarna för huvudvägnätet, berättar Conny Nordberg.

– Det är den här standarden vi vill hålla, och som våra beställare önskar ha, avslutar Johan Karlsson.

● Snöröjning och prioriteringar

Båda enhetscheferna är stolta över vinterväghållningen, även om synpunkterna på den kan vara många.

– Vi kan förstå att det upplevs som frustrerande om exempelvis en bostadsgata inte är skottad efter ett visst antal timmar. Men vi har huvudstråk för vägar och gång- och cykelbanor som vi måste prioritera, exempelvis till sjukhuset. Däremot finns det ingen prioriterad ordning för den som plogar ett bostadsområde, och beroende på snömängd får man som invånare vara ödmjuk och respektera att det kan ta några timmar innan det är plogat, och det hoppas och tror jag att man förstår, säger Conny Nordberg.

Rådgivningen fördubblas

Trycket på energi- och klimatrådgivningen har varit rekordhög efter semestern. Därför kommer arbetet att växlas upp genom en 100-procentig förstärkning. – Det är en angelägen åtgärd som har beviljats. Nu kan vi utöka vår service och samtidigt hjälpa privatpersoner, företagare och föreningar i Trollhättan och Vänersborg att spara pengar, säger energi- och klimatrådgivare Patrik Dokken.

Text och foto: PER IVARSSON

Den nya tjänsten ska huvudsakligen fokusera mot företagare, samtidigt som Patrik Dokken i första hand inriktar sitt arbete mot privatpersoner, föreningar och organisationer. – Visst blir det en avlastning för mig, men det innebär inte att jag kan luta mig tillbaka utan vi kommer att kunna växla upp arbetet ordentligt, prestera bättre och hjälpa ännu fler i båda kommunerna, säger Patrik Dokken.

Snabbare förändring av miljöarbetet

Trollhättans Stads hållbarhetschef Jörgen Hansson ser flera vinster med ytterligare en

energi- och klimatrådgivare.

– Vi har fått en möjlighet via Energimyndigheten till en utökning när vi har sett vilket tryck det har varit på energi- och klimatrådgivningen, och den möjligheten har vi velat möta upp. Och med klimatsituationen totalt sett hoppas vi att det kan driva på för en snabbare förändring utifrån ett större perspektiv, säger Jörgen Hansson.

Han ser också ett skifte i synen och efterfrågan på rådgivningen.

– Det är en stor förändring. Nu efterfrågas det på bredden på ett helt annat sätt. Tidigare

var det genuint intresserade som hörde av sig. Nu är det stora nätverk, exempelvis via näringslivet. Det skapar andra vägar med helt nya ingångar och en efterfrågan som gör att vi inte behöver arbeta så uppsökande längre.

Statlig finansiering

Båda tjänsterna bekostas till 100 procent av staten, och den senaste har fått grönt ljus för full finansiering till och med 2023.

Den nya energi- och klimatrådgivaren ska förhoppningsvis vara på plats från årsskiftet.

Patrik Dokken får snart sällskap av ytterligare en energi- och klimatrådgivare.

Landsbygdsrådet ett välkommet tillskott

Trollhättans Stad har fem rådgivande organ. Det senaste tillkomna är Landsbygdsrådet.

– Det känns roligt att det nu finns ett landsbygdsråd här i Trollhättan också. Rådet berör samhällsutveckling i stort, där ingen fråga är för liten eller stor, säger Frida Fredriksson, samhällsplanerare i Trollhättans Stad.

Text: PER IVARSSON

Kommunfullmäktige beslutade förra året att inrätta ett landsbygdsråd. Det första mötet hölls i juni 2022.

– Vi vill skapa ett forum för dialog och informationsutbyte med invånarna på landsbygden i kommunen, säger Frida Fredriksson.

Rådet berör frågor kring samhällsutveckling i stort. Det kan komma frågor som är aktuella för respektive område och information till rådet från Trollhättans Stad. Vid det första mötet framkom önskemål om exempelvis

mer information om bostadsbyggande, kollektivtrafik och skolfrågor.

Landsbygdsrådet består av kommunstyrelsens presidium, företrädare för Lantbrukarnas riksförbund, samt en företrädare per område ifrån de sju geografiska områdena som rådet är indelat i. Representanten kommer från en förening med anknytning till respektive område.

Totalt 4 möten per år är beslutade. Det första mötet hölls i stadshuset, det andra i Upphärad och det tredje är planerat att hållas i Sjuntorp.

Rådgivande funktion

Landsbygdsrådet har – likt de andra råden – ingen beslutanderätt, men de fyller en viktig funktion då det blir en kanal med möjlighet att bli informerad om aktuella planer/frågor och få framföra sina synpunkter direkt till den politiska ledningen.

– Det finns landsbygdsråd i flera andra kom-

muner och nu har vi även ett här i Trollhättan. Det är viktigt att föra dialog med invånarna i våra landsbygdsområden, småorter och tätorter och det ska bli spännande att se vad det landar i här i Trollhättan. Jag vill verkligen uppmuntra de boende att engagera sig och kontakta sin områdesrepresentant, säger Frida Fredriksson.

Kommunens rådgivande organ

Det är viktigt att olika intressegrupper får sina röster hörda. I de rådgivande organen finns representanter för olika sådana intressegrupper som träffas och samråder med kommunens politiker.

Trollhättan har fem rådgivande organ:

- Folkhälsa
- Funktionsrättsrådet
- Invandrarrådet
- Landsbygdsrådet
- Pensionärsråd

Uppdaterade e-tjänster, där man bland annat kan följa sitt ärende är en av förbättringarna som förenklar för både medarbetare och medborgare.

Vassare e-tjänster förbättrar servicen

En uppdatering och flytt av e-tjänster till den nya e-tjänsteplattformen Open ePlattform på Trollhättans Stads hemsida har genomförts. Det kommer att gynna både medborgare och medarbetare.

– Det är användarvänligt, mer pedagogiskt upplagt och ger en möjlighet att kunna följa sitt ärende, berättar Lena Arvidsson Pape, verksamhetsutvecklare på Utvecklingsenheten.

Text: PER IVARSSON

Den nya samlingssidan ger först och främst en bättre överblick och tydligare kategorisering än tidigare. Lägg därtill förbättrade versioner av e-tjänster så leder det sammantaget till en förenklad vardag för både medborgare och medarbetare.

– Nu är det enklare att följa statusen på sitt ärende, exempelvis att se sin placering i tomtkön, berättar Lena Arvidsson Pape.

Automatisk inloggning medarbetare

Externa besökare får legitimera sig med bank-ID för att kunna följa sina ärenden under "Mina sidor", det behöver inte medarbetare i Trollhättans Stad göra.

– När du landar på sidan loggas du in auto-

matiskt, och det är ett modernt gränssnitt som tydligt guidar dig. I vänstermenyn finns kategorin "Min anställning", dit det i nuläget finns fem e-tjänster knutna. Bland annat kan medarbetare ansöka om semesterväxling för att sedan följa ärendet under "Mina sidor", säger Lena Arvidsson Pape.

Stor utvecklingspotential

Hon ser vinster för både medborgare och organisationen när de uppdaterade e-tjänsterna samtidigt kan minska trycket utifrån i form av färre telefonsamtal/mejl. Det finns också en stor utvecklingspotential.

– Vi kommer att vidareutveckla e-tjänsterna och lägga på mer funktionalitet och integra-

Uppdaterade e-tjänster

Internt

- ◆ En medarbetare som bokat tid för exempelvis hörselkontroll eller natt-hälsokontroll i e-tjänsten "Bokning hälsan" kan se sin bokade tid under Mina bokningar som ligger under Mina sidor.
- ◆ En ansökan om semesterväxling kan följas under Mina ärenden under Mina sidor.
- ◆ I e-tjänsten Beställning av vaktmätstartjänster kan beställaren följa status och se om beställningen innebär fakturering eller inte.

Externt

- ◆ Beställning av specialkost: Beslut om ansökan om specialkost kan ses Mina ärenden under Mina sidor.
- ◆ Tomtkö: En invånare som har ställt sig i kommunens kö för tomter i e-tjänsten Tomtkö kan se sin köplats under Mina köplatser under Mina sidor.
- ◆ Borgerlig vigsel: Kan se sin inbokad vigseltid under Mina bokningar under Mina sidor.

tioner med andra system. Framöver kommer vi att sätta upp en integration mellan den nya e-tjänsteplattformen och SBF:s ärendehanteringssystem som kommer att möjliggöra tvåvägskommunikation mellan de båda systemen. Därmed kan vi ta bort manuell överföring av ärendedata mellan systemen och underlätta kommunikationen mellan medborgare och handläggare.

Hur kommer man till e-tjänsterna?

– Via huvudmenyn på trollhattan.se finns en ikon som leder till Open ePlatforms startsida. På Stadsportalen väljer du e-tjänst via "Självservice" – då dirigeras du automatiskt direkt till e-tjänstens informationssida.

Ajnisha Gashi är undersköterska på vård- och omsorgsboendet på Lextorpsvägen 11. Hon utmärker sig genom sitt engagemang att förbättra kvaliteten för våra äldre och är en god ambassadör för vård- och omsorgsyrket. Vård och omsorgscollege Fyrbodol Öst har nu utsett henne till årets handledare i Trollhättan 2022.

Grattis, Ajnisha – årets handledare

Text och foto: JENNY MARTINSSON

- Vi är så glada att Ajnisha får den här utmärkelsen, hon är alltid glad, positiv och lösningsfokuserad. Dessutom ser hon alltid möjligheter framför svårigheter och för över sin kunskap till både elever och medarbetare på ett bra sätt, säger Marie Uls som är verksamhetschef för vård- och omsorgsboenden i Trollhättans Stad samt ordförande för Vård- och omsorgscollege Fyrbodol Öst.

Marie Uls berättar att behovet av att rekrytera nya medarbetare är stort inom all omsorgsverksamhet. Vård- och omsorgscollege har som mål att i samverkan mellan arbetsgivare,

fackförbund och utbildare försöka att få fler unga intresserade av utbildningar och yrken inom vård och omsorg.

Jätteviktigt med stolta handledare

Trollhättans Stad har cirka 140 medarbetare som utbildat sig till handledare genom olika valideringssteg via Vård- och omsorgscollege. - Det är jätteviktigt att vi har stolta och positiva handledare som är pedagogiska, pratar gott om yrket och stöttar eleverna. Vår ambition är att eleverna vill komma tillbaka och arbeta hos oss igen, säger Marie Uls.

Vård- och omsorgscollege (VO-College) är en samverkansform på nationell, regional och lokal nivå mellan utbildningssamordnare och arbetsliv inom vård och omsorg.

Certifierade sedan 2018

Lokalt i Fyrbodol arbetar arbetsliv och utbildning inom vård- och omsorg, Arbetsförmedlingen, Kunskapsförbundet Väst samt en mängd andra utbildningsanordnare och Fackförbundet Kommunal tillsammans. Trollhättans Stad har varit certifierade av Vård- och omsorgscollege sedan 2018.

Trollhättans föräldrautbildning certifierad

Utbildningen "Trygga föräldrar" riktar sig till oroliga tonårsföräldrar med barn som riskerar att dras in i kriminalitet och droger. Efter ett och ett halvt års pilotgenomförande är nu Trollhättan certifierad av Örebro kommun som utvecklat programmet.

Text: JENNY MARTINSSON

Många föräldrar känner sig otillräckliga och är oroliga för sina tonåringars livs- och utvecklingsmöjligheter. Genom föräldrautbildningen Trygga föräldrar har nu Resursforum på Familjehuset ett metodstöd att tidigt fånga upp föräldrar som vill ha hjälp.

Utbildningen och de gemensamma diskussionerna ger föräldrarna ett verktyg att möta sina tonåringar.

- Föräldrar oroar sig inte bara för krimina-

litet och droger. Några berättar också att de upplever att de under tonårstiden får en försämrad relation till sina barn och att de inte riktigt når fram, säger Åsa Persson som nu är licensierad utbildare.

Finns i sju städer

Trygga föräldrar finns i sju städer i Sverige och har nyligen också tagits upp i Socialsty-

relsens metodlista. Utvecklarna Åsa Carlsson och Monica Axelsson från Örebro kommun berättar att Trollhättan är en av de första städerna som också kommit i gång med pappagrupper.

Utbildningen passar alla föräldrar men på grund av forskningsprojektet som Högskolan Väst bedriver så har programmet till en början varit avgränsat till mammor med utländsk bakgrund.

De planerar för 500 nya bostäder – utvecklingen av Hults Höjd går framåt

Planarkitekterna Hjalmar Oskarsson och Johanna Berg har arbetat med planprogrammet för Hults Höjd sedan starten i mars 2021.

Plats för fler. Planprogrammet för Hults Höjd möjliggör 500 nya bostäder i ett naturnära läge i norra Trollhättan. Nu går utvecklingsplanerna in i en skarpare fas och platsens förutsättningar utreds djupare i detaljplanearbete, efter att planprogrammet godkännts av kommunstyrelsen.

Text: JOSEFIN ÅKESSON BENGTSSON

Planprogrammet för Hults Höjd ger inriktningen för ny kompletterande bebyggelse, samhällsservice, gator, grönytor och mötesplatser i området. Det visar hur platsen kan utvecklas till ett naturnära bostadsområde med en variation av bostadstyper och ny samhällsservice. Det är viktigt att koppla samman Hults Höjd med omkringliggande bebyggelse och stadsdelar. Delar i inriktningen är trygghet, hälsa, rekreation, hållbarhet och att området är till för hela Trollhättan. Förslaget rymmer cirka 500 nya bostäder, en blandning av småhus, radhus, parhus och marknära lägenheter.

Johanna Berg och Hjalmar Oskarsson är planarkitekterna som arbetat med planprogrammet sedan starten i mars 2021.

– Vi har tagit fram ett planprogram som balanserat olika värden och där vi ser att utvecklingen av platsen kan bli ett lyft för hela området, berättar planarkitekterna.

Stort engagemang för området

Under våren 2022 var planprogrammet på samråd där allmänheten hade möjlighet

att titta på förslaget och lämna synpunkter. Responsen och engagemanget från närboende har varit stort, både i de tidiga dialogerna innan förslaget till planprogram togs fram och under samrådet. Samrådsmötet var välbesökt med över 100 besökare och 32 yttranden skickades in under samrådstiden.

Alla yttranden är sammanfattade och besvarade i en samrådsredogörelse som finns på hemsidan. Under samrådet fanns två förslag på utformning vilka har bearbetats till ett slutgiltigt förslag som nu godkännts. – En stor och viktig del i vårt arbete är dialogen med människor, att vi lyssnar och väger in vad allmänheten tycker. Här har vi fått in många kloka synpunkter som hjälpt oss framåt i vårt arbete, berättar Johanna och Hjalmar.

Detaljplanering nästa steg

Planprogrammet sätter inriktningen för fortsatt arbete med detaljplanen. De kvalitetsaspekter och målsättningar som finns i programmet ska vidareutvecklas

Skanna QR-koden för att läsa mer om planprogrammet för Hults Höjd.

och säkerställas i detaljplanearbetet. Flera fördjupade utredningar ska göras, bland annat en inventering av fågelarter och ytterligare beräkningar av trafikbuller.

Utredningarna blir avgörande i detaljplaneringen av exempelvis bebyggelsens placering och andra åtgärder. Målsättningen är att starta upp detaljplanearbetet i november efter ett politiskt beslut i Samhällsbyggnadsnämnden. – Planprogrammet vägleder men det är detaljplanen som är det juridiskt bindande dokumenten som bestämmer vad som faktiskt får göras på en viss plats. Så i detaljplanearbetet grottar vi ned oss ännu djupare i trafik-, miljö- och gestaltningsfrågor för att säkerställa att Trollhättan utvecklas på ett hållbart sätt, avslutar Johanna och Hjalmar.

Ett gott – och glatt – samarbete är grejen för att hålla nere matsvinnet på Förskolan Kritan i Skogshöjden. Från vänster: Judith Borlaug, Elin Hellekant, Katja Fonde och Lisa Häger.

Samarbete

minskar matsvinnet på Förskolan Kritan

En hängiven kock, aktiva pedagoger och delaktiga barn. Där är ingredienserna i det smakfulla receptet för att hålla nere matsvinnet på Förskolan Kritan i Skogshöjden.

– Det är väldigt roligt att se hur bra det här samarbetet fungerar! Samtidigt är det nödvändigt för att vi ska kunna hålla nere matsvinnet, vara rädda om vår planet – och skattebetalarnas pengar, säger Judith Borlaug, enhetschef på Serviceförvaltningen.

Det är fredag strax efter lunchtid på Förskolan Kritan i Skogshöjden. Kocken Elin Hellekant rullar in lunchvagnarna från respektive avdelning till köket. Hon konstaterar att grönsaksskålarna är tomma, rotfruktssoppan nästintill helt slut – och bara några enstaka skivor av det nybakade brödet finns kvar. – Jag tycker det är så himla skönt att veta att barnen är mätta nu, säger Elin.

I statistikböckerna för matsvinn på förskolan ser det också bra ut. Det har minskat från 17 procent till 8 procent sedan Elin började arbeta här. Det finns andra förskolor som har lägre matsvinnprocent, men förutsättningarna är olika och därför blir inte jämförelsen rättvis.

– Däremot finns det något annat som är väldigt bra här; det välfungerande samarbetet mellan alla inblandade, vilket gör att resultatet har blivit så bra, säger enhetschef Judith Borlaug.

Barnen blir delaktiga

Elin Hellekant är en dedikerad kock som går hem både hos pedagoger och barn, där inte minst den sistnämnda gruppen bjuds in och får vara delaktiga. – Elin är väldigt nyfiken på hur barnen har ätit. Hon frågar ofta om det är något hon kan tänka på, och är gärna med ute i samband med måltiderna och hjälper till. Hon har satt upp en postlåda utanför dörren till köket där barnen kan lämna meddelanden till henne med önskemål om maträtter, berättar barnskötare Lisa Häger och fortsätter:

– Och det märks att barnen verkligen tycker om Elin! Postlådan är ofta full med teckningar, halsband, armband, hälsningar och lappar med vad de önskar sig för mat.

Hulkensoppan går hem

Pedagogerna pratar mycket med barnen om vikten av

att inte slänga mat, att inte lägga upp mer på tallriken än vad de tror sig orka äta – men också att inspirera och uppmuntra dem att smaka.

– I samband med pedagogisk lunch kan barnen bli inspirerade av att smaka när de ser att vi äter, annars kan vi göra det till något roligt som när Elin gör "Hulkensoppan" och få barnen att vilja prova den. Och det har funkat, de säger "Wow, den vill jag också smaka på". Det är ett sätt att uppmuntra barnen att smaka, för vi tvingar dem aldrig, säger Lisa Häger.

– Måltidssituationerna skapar ett tillfälle för en lugn samtalsstund tillsammans med barnen, ett gyllene tillfälle till att fånga upp barnens tankar, funderingar och arbeta språkutvecklande – det sker värdefulla samtal runt matbordet, säger rektor Katja Fonde.

Nybakat bröd – aldrig samma recept

På soppdagar ingår alltid nybakat bröd, och precis som Cajsa Warg lär ha sagt om "att man tager vad man haver" gör Elin Hellekant precis på samma sätt. Brödet smakar nämligen aldrig samma från gång till gång, utan receptet beror på vilka ingredienser som finns tillgängliga.

– Vad jag hade i brödet? Allt möjligt...man ser lite vad som har blivit över, det är ett superbra sätt att jobba med svinnet! I detta bröd har jag använt kokt potatis, blomkål och majs, berättar Elin när hon låter sina kollegor smaka på varsin bit.

– Så gott! Jag är så imponerad av det här brödet du gör, och det är ju precis så här det ska vara, att man tar tillvara på det som finns, säger rektor Katja Fonde.

– Precis! Och just det att du får sån variation på det, men att det alltid blir gott är något som både barnen och vi uppskattar, tillägger Lisa Häger.

Också hos Judith Borlaug, Elins chef, åker mungiporna uppåt:

– Det är så här vi vill jobba, att inte behöva slänga mat – det gör mig så stolt, avslutar hon.

**"Vad jag hade i brödet?
Allt möjligt...man ser
lite vad som har blivit
över, det är ett super-
bra sätt att jobba med
svinnet!"**

Möt de fina byggnaderna i Trollhättan! Runt om i stan finns ett 50-tal fastigheter – med sin alldeles egna historia – som förvaltas av Trollhättans Stad. Förvaltare Roger Karlsson lyfter i den här serien fram 10 av sina favoriter.

”Det syns inte att det är en bygdegård i den meningen, utan mer som en väldigt fin idrottsanläggning som ligger intill fotbollsplanen”, säger Roger Karlsson.

Lindåsgården – mer än en bygdegård

En del fastigheter ligger Roger Karlsson närmare om hjärtat än han vill säga. Lindåsgården är nog det bästa exemplet på det – han var nämligen själv med och byggde den.

– Det är klart att den är speciell. Det är ett gediget bygge, men det bästa är att den inhyser så många olika aktiviteter och föreningar till glädje för så många invånare i Upphärad.

Text och foto: PER IVARSSON

Trollhättans Stad äger fyra bygdegårdar: i Gärdhem, Åsaka, Norra Björke – och Upphärad.

– Det fanns en gammal bygdegård strax söder om Upphärad, men den var i dåligt skick och bortom räddning, så kommunen beslutade att bygga en ny bygdegård åt Upphäradsborna, berättar Roger Karlsson.

Sedan tycker han att ordet bygdegård kan kännas lite futtigt i sammanhanget, om bilden av en bygdegård är en möteslokal där lokalbefolkningen träffas för olika begivenheter. För Lindåsgården är så mycket mer.

– Den har det en bygdegård ska ha, men här finns också en idrottshall med omklädningsrum, en klubblokal för fotbollslaget, ett rum för bridgeklubben, en skyttelokal – och en

tillbyggd fritidsgård.

Platschef på bygget

Lindåsgården är så klart extra speciell, då han själv var med och byggde den 1990-91.

– Då arbetade jag som platschef på ett byggbolag, och vi byggde gården åt Trollhättans Stad.

Också skolan har stor nytta av Lindåsgården. Förutom att man hyr in sig i idrottshallen är den stora möteslokalen just nu tillfällig hemvist för en lågstadielklass i väntan på att nya skolan ska stå färdig.

Vad minns du från bygget?

– Det var framförallt ett väldigt gediget bygge, med fasadsten på utsidan, mycket trä och

väldigt hållbart – i omklädningsrummet syns det nästan inte att byggnaden är 35 år gammal på grund av att det är så mycket gediget byggmaterial, mycket sten och klinker.

Vad var svårast?

– När vi gjorde taket. Det var komplicerat med många språngstolar.

Vad är du mest nöjd med?

– Helheten. Resultatet som sådant, att så många i bygden uppskattade att de fick detta, inte bara föreningarna utan också folk i allmänhet som är här på julbasarer eller när det arrangeras andra aktiviteter, avslutar Roger.

Lyckad Tryout med fritidsgårdarna

Den 7 oktober var det premiär för Tryout – ett koncept där ungdomar får testa på olika sporter och aktiviteter tillsammans med stadens fritidsgårdsverksamhet.

Text: JONATHAN HJORT

Mängder med ungdomar dök upp i Syltehallen när fritidsgårdarna anordnade Tryout för första gången. Under Tryout-tillfällena får deltagarna bland annat testa på dans, olika bollsporter och kampsport med några av stadens föreningar.

– Vid första tillfället kom det ungefär 70

ungdomar vilket vi var väldigt nöjda över. Det var riktigt lyckat med en bra stämning under kvällen, säger Fady Daoud, enhetschef.

Tre tillfällen kvar

Nästa tillfälle av Tryout är fredag 28 oktober

i Granngården. Sedan anordnas ett tillfälle i Syltehallen den 18 november och ett i Granngården den 9 december.

– Vi kommer utvärdera efter varje tillfälle så får vi se framöver om detta är något vi kan fortsätta utveckla vidare under 2023, säger Fady Daoud.

Nytt barnrum på Kronan bibliotek

Den 23 september invigdes Sju12 – ett nytt barnrum i biblioteket på Kronan Kulturhus.

Text: JONATHAN HJORT

Barn i åldern sju till tolv år har fått ett nytt anpassat rum i biblioteket på Kronan Kulturhus. Det firades med invigning, kalas och tipspromenad den 23 september. Dessutom blev det författarbesök av Torsten Bengtsson som pratade om sina böcker om Erik, Kim och Lina och detektiverna i SPLEJ.

– Äntligen är vårt nya barnrum Sju12 på Kronan bibliotek färdigt! Det är ett rum byggt på barns delaktighet och önskemål och som har blivit ett härligt rum som vi kommer fylla med läslust och kreativitet just för barn i åldern sju till tolv år, säger Camilla Oskarsson, bibliotekarie på Kronan.

Bandklippning av barnambassadörerna, som varit med och tagit fram underlag för rummet.

Christoffer och lärarkollegan Ola Winther håller i en lektion med klass 5b på Lyrfågelskolan. Temat är krisberedskap, men utifrån barnens perspektiv. Eleverna får i uppdrag att fundera på hur de själva och familjen påverkas när el och vatten försvinner. När sakerna man tar för givet, som till exempel TV, mobiltelefon, lampor och värme, helt plötsligt slutar fungera.

När krisen kom till Lyrfågelskolan

Klassrummet är nedsläckt. Rullgardinerna skärmar av solljuset utifrån, och på bänkarna längst fram står små batteri-drivna värmeljus. Ett förvåntansfullt sorl hörs från eleverna när Christoffer Astegren, lärare på Lyrfågelskolan, tar fram sin ficklampa och lyser upp ett anslag som sitter på tavlan, och börjar läsa:

Text och foto: ANDREAS GLEISNER

“En IT-störning har slagit ut elen, det finns inget vatten i kranarna eller i toaletten, det går inte att handla med betalkort, och Internet har slutat fungera. Hur förberedd är du?”

Kompisarna Kaylie och Maja funderar:

- Jag skulle lagt mat och vatten i en kylväska och lagt i kylklampar så att det håller sig, och så skulle jag tagit en hink för att kunna gå på toa, säger Kaylie. Maja håller med, och tillägger:

- Ja, och så skulle jag kolla upp om vi har någon första-hjälpen-väska och ätit frukt och grönsaker. Mobil och TV och sånt, det klarar jag mig utan!

Hur klara sig över tid?

I uppgiften eleverna får ingår att fundera över hur de skulle klara sig första dagen, men också över tid, dag två, tre, och fyra, och en hel vecka. Diskussionerna går höga,

och idéer, förslag och tankar flyger genom klassrummet när eleverna arbetar. -Kan man använda bilens batteri för att ladda upp saker i hemmet? - Hur länge håller sig kylskåp och frysar utan ström, och kanske är det smartast att äta upp maten med kortast hållbarhet först, och spara skafferivarorna till sist? -Det är ju dåligt med strömbrott på vintern, för det blir kallt, men om det är kallt ute, då håller ju maten längre om man ställer den utomhus...

Be grannen om hjälp

En utmaning eleverna funderar mycket på är hur det ska gå att kommunicera med varandra, och att kontakta brandkår, ambulans eller släktingar och vänner om någon behöver hjälp.

- Man kan ju inte ringa, eller skicka sms, men man kan skriva brev, och så får man ju gå hem till folk och knacka på, säger Ines. Man

kan be sina grannar om hjälp kanske.

Lektionen avslutas med en uppgift till alla elever. De får med sig en lista på saker som är bra att ha i en krislåda.

- Nu vill jag att ni går hem, och så frågar ni era föräldrar vilka av de här sakerna som ni har hemma. Prata med er mamma och pappa om hur ni som familj är förberedda på ett strömbrott, säger Christoffer Astegren.

● Krisberedskapsveckan

Lektionen är ett led i den nationella krisberedskapsveckan som leds av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och genomförs i hela landet.

I Trollhättan genomfördes en utbildningsinsats för eleverna på Trollhättans Stads grundskolor, och på Centralköket ställdes man inför uppgiften att laga 8 000 portioner mat när både vatten och el plötsligt försvann... men den tuffa utmaningen löste den proffsiga personalen galant.

Färdplan social hållbarhet

För de flesta är Trollhättan en bra stad att växa upp och leva i, men det finns stora skillnader i livsvillkor vilket leder till olika typer av utmaningar. Tillsammans med de kommunala bolagen i koncernen har Trollhättans Stad därför tagit fram en färdplan för att Trollhättan ska bli en trygg och jämlik stad där alla är delaktiga och har förutsättningar att leva ett gott liv.

Fem prioriteringar

- Färdplanen består av fem prioriteringar:
- 1) Samverka så att fler hittar vägen till jobb – fokus unga
  - 2) **Främja jämställdhet och förändra normer som stödjer våld**
  - 3) Tidiga insatser för att förebygga alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel
  - 4) Föräldraskapsstöd – föräldrar som resurs
  - 5) Samverka för bra bostäder till många olika målgrupper i våra stadsdelar

MACHOFABRIKEN

Genom att främja arbetet med jämställdhet bidrar det till att minska våldet. Mycket av det görs redan idag, men kanske inte är så tydligt är kopplat till våldspreventivt arbete. En av insatserna är Machofabriken, ett metodmaterial för praktiskt arbete för jämställdhet och mot våld, som handlar om att bryta destruktiva mansnormer – personalen på Trollhättans Stads fritidsgårdar är utbildade i Machofabriken.

”Vi fångar upp vattnet, men måste stänga av kranen”

Alla har rätt att bestämma över sitt eget liv, utan att riskera förtryck eller våld.

– Det genomförs många bra insatser redan idag för att ta hand om konsekvenserna av våld, men vi behöver fokusera mer på det främjande och förebyggande arbetet, säger Johanna Linnarsson, hållbarhetsstrateg i Trollhättans Stad.

Text: PER IVARSSON

”Vi fångar upp vattnet, men måste stänga av kranen”. Johanna Linnarssons liknelse vittnar om hur vi arbetar med att ta hand om dem som utsätts för våld – men behöver göra mer för att stoppa flödet av övergrepp genom att lägga mer kraft på förebyggande och tidiga insatser.

– Den gemensamma bilden är att insatserna som görs idag är som sporadiska öar och nu måste vi samla det här, bli effektiva och struktur skapa ett mervärde i arbetet tillsammans, säger Johanna Linnarsson.

– En förutsättning för det är att vi delar kunskapsbild i synen på våld och hur det kan förebyggas, och med den som utgångsläge arbetar systematiskt med gemensamma förändringsprinciper som utgångspunkt – oavsett om det är på en skola eller på en arbetsplats, säger Jessica Svensson, samordnare för Barnahus Fyrbodal/filial Trollhättan.

Tidiga insatser gör skillnad

De menar att de förebyggande insatserna behöver börja i tidig ålder. Jessica har erfarenhet från en annan kommun där hon arbetade med utvecklingsarbete kopplat till tidiga våldspreventiva insatser på förskolor och i ett område samarbete mellan f-6 skola, fritidshem och förskola.

Arbetet genomfördes tillsammans med rektorer, personal, föräldrar och barnen.

– Redan år 1 såg vi exempelvis hur ”skojbråk” minskade på rasterna och i barngrupperna på förskolorna, vilket påverkade studieron/arbetsron. Barnen lärde sig om rätten till

kroppslig och personlig integritet, jämställdhet och en uppväxt fri från våld. Det blev mindre oro i korridorerna och kränkingsanmälningarna färre, berättar Jessica.

Inget skoj med skojbråk

Johanna och Jessica anser att vi behöver använda oss av kunskapen om sambandet mellan lindrigt och grovt våld, där våldspyramiden är en modell som gestaltar detta, där den smala toppen utgörs av grovt våld som mord/misshandel och den nedre, breda delen handlar om det lindriga våldet som exempelvis kränkningar – eller skojbråk.

Det är nere i pyramiden vi behöver börja.

– Det är ingen slump att 90 procent av allt våld utförs av män eller pojkar. Det handlar om destruktiva mansnormer som är kopplade till våld som vi behöver frigöra pojkar ifrån. De ska inte behöva delta i fysiskt hårda lekar – eller vara rädda för att visa sig sårbara eller ledsna. När vi har ett aktivt arbete med jämställdhet mot våld gynnar det alla, säger Jessica.

ny

Karin

Karin Atterklev, upphandlare.

Arbetsplats?

– Upphandlingsavdelningen, Ekonomikontoret, Kommunstyrelsens förvaltning.

Vad är dina arbetsuppgifter?

– Jag är offentlig upphandlare och jobbar mot samtliga förvaltningar i Trollhättans Stad. Jag har exempelvis påbörjat arbetet med ramavtalsupphandlingar avseende oljor och fetter (smörjmedel) och sms-parkering. Prisjustering av vitvaror och mindre hushållsmaskiner ligger också på mitt bord, liksom att bistå vid inköp av fordon.

Vad har du gjort tidigare?

– Senast kommer jag från Fastighetskontoret i Göteborgs stad där jag jobbade som inköpsamordnare. Då var det också offentliga inköp, men jag både genomförde annonserade upphandlingar, förnyade konkurrensut-sättningar på stadens ramavtal och direkt-upphandlingar.

Vad gör du på din fritid?

– Jag älskar att sjunga och dansa. Har träningskort på Friskis (bästa danspassen) och så har jag börjat i Ägglikören på NÅL, en

jättemysig kör med bra repertoar och bra körledare. Sedan har jag småbarn, så mycket tid går åt till att serva dem, haha... Och umgås med grannar. Jag spelar gärna frågesportspel! Och gillar att läsa feelgood.

Vad gör dig glad?

– Positiva, hjälpsamma, roliga och drivna människor. Jag blir glad ute i naturen; att ta en skogspromenad eller cykeltur med familjen är riktiga höjdare! Och så sången och dansen förstås.

Nyanställda i Trollhättans Stad

EFTERNAMN	FÖRNAMN	BEFATTNING	ARBETSPLATS/ORGANISATION
ATTERKLEV	KARIN	Upphandlare	Ekonomikontoret
ROBERTSSON	MARIE	Elevstödjare	Sylteskolan 7-9, Träningskolan Sylte äldre & yngre
ELIASSON	LISA	Socialpedagog	Lyrfågelskolan
SEDIN	LENA	Miljöinspektör	Miljökontoret
GUSTAFSSON	SOFIA	Planeringsamordnare	Bemanningsenheten
KULL	MALIN	Sjuksköterska	Gruppobstad Strömsviksvägen 99
PETTERSSON	ERIK	Sjuksköterska	Servicehus Klockaregården
CARLSTRÖM	MICHAEL	Skolsköterska	Modersmåsenheten
PALM	KRISTOFFER	Enhetschef	Hemtjänst Lextorp/Velanda
GUNNARSSON	MICHAEL	Lärare	Fritidshem, Lyrfågelskolan
ALBERG	KENT	Sjuksköterska	Hagtornsstigen 51
MÅRTENSSON	REBECKA	Sjuksköterska	Gruppobstad Blackstorpsvägen 18
BÄCKSTRÖM	JONAS	Enhetschef	Omsorgsförvaltningen, Gemensam Service
DRAPKIN	MALIN	Arbetssterapeut	Demens och Rehabcenter, Tallbacken
NORDQVIST	NATHALIE	Arbetssterapeut	Demens och Rehabcenter, Tallbacken
ANDERSSON	KRISTINA	IT-Processansvarig	Kontoret för Digitalisering och IT
MELLANDER	LINDA	Rektor	Utbildningsförvaltningen
SCHMIDT	LINDA	Undersköterska	Demens och Rehabcenter, Tallbacken
JOVANDER	NICLAS	Utvecklingsledare	Omsorgsförvaltningen, Gemensam Service
NORDÉN	JOHAN	Stödassistent	Gruppobstad Furulundsvägen 5 & 9
RÅDBERG	HELEN	Undersköterska	Tallbacken
NYSTRÖM	ULRIKA	Distriktssköterska	Daglig Verksamhet Nöjespatrullen
SANDBLÖM	EMMA	Ekonom	Omsorgsförvaltningen, Gemensam Service
WILLIAMSSON	HENRIK	Rektor	Utbildningsförvaltningen
BROSKE	ISABELLA	Stödassistent	Gruppobstad Skogshyddevägen 1
VON BRÖMSEN	CAROLINE	Sjuksköterska	Humlevägen 90-94
SJÖSTRAND	RAMONA	Undersköterska	Demens och Rehabcenter, Tallbacken
SÄÄW	KARIN	Undersköterska	Demens och Rehabcenter, Tallbacken
LUNDSTEN	CAROLINE	Elevstödjare	Sylteskolan F-6 och Fritidshem
STENVALL	ISAK	Sångpedagog	N3
WESTPHAL	KARIN	Modermåslärare	Modersmåsenheten
GRAHN	KATARINA	Enhetschef	Omsorgsförvaltningen, Gemensam Service
OBAID	MOHAMMAD	Undersköterska	Servicehus Strömkarlgården/Älvabacken
WALL	ELI	Undersköterska	Servicehus Klockaregården

Det händer så otroligt mycket i våra verksamheter, långt mer än vad vi har möjlighet att berätta om i Stadsporten. Exempelvis görs det många inlägg på Trollhättans Stads Facebook. Här följer ett axplock från den senaste tidens publiceringar:

hänt

Den 12 oktober startade vi "Veckans tips - Elsmart". Varje vecka fram till jul kommer vi att leverera tips till allmänheten om hur de kan minska sina elkostnader och bidra till en minskad elförbrukning. Informationen hämtar vi från Energimyndighetens kampanj "Varje kwh räknas".

Den 10 oktober var det avtackning av kommunfullmäktige som suttit den gångna mandatperioden. Stadsdirektör Said Niklund överräcker blommor till kommunfullmäktiges presidium: Carina Lorentzon (S) 2:e vice ordförande, Remiguisz Bielinski (M) 1:e vice ordförande och ordförande Gert-Inge Andersson (S) ...

... och den 17 oktober samlades det nya kommunfullmäktige för mandatperioden fram till 2026. Ett nytt presidium valdes, bestående av Bedros Cicek (KD) 2:e vice ordförande, Tony Georgiou (S) 1:e vice ordförande och Angelica Lundgren Bielinski (M) ordförande.

Krönikan

TACK SKA NI HA, ALLIHOP!

”Är du intresserad av ett sommarjobb som kommunikatör?”

Drygt en månad innan telefonsamtalet hade jag varit på intervju på kommunikationsavdelningen på stadshuset. Men inte för ett jobb, utan för en praktikplats. Jag fick praktikplatsen och var glad över öronen för det! Sen när telefonsamtalet kom om ett jobberbjudande blev jag helt till mig! Praktiken var under hösten och sommarjobbet, ja det var ju på sommaren. Så det blev lite i bakvänd ordning med jobb först och praktik sen. Men oj så förvåntansfull jag var!

Första dagen på sommarjobbet tog jag mig ivrigt till stadshuset. Jag fick en rundtur och – Herregud! Ett eget kontor med en egen namnskylt, jag som bara ska vara här i några månader. Mitt allra första kontorsjobb och mitt första egna kontor.

Att komma in i en roll man aldrig tidigare har haft, under sommaren där fler och fler försvinner och går på semester, är inte det lättaste. Det är ett stort hus med många korridorer att gå vilse i. Men där satt jag på mitt kontor och stormtrivdes, varje dag! Anledningen till att jag trivdes, och fortfarande trivs så bra, är tack vare alla människor jag har träffat, jobbat och jobbar med. Hela huset är fullt av fantastiska människor som kan så mycket om spritt olika saker. Tack till er!

Jag vill rikta ett speciellt tack till kommunikatörerna. Ni är fantastiska! Tack för att ni tog emot mig med öppna armar! Tack för att ni har svarat på alla mina många frågor! Tack för att ni får mig att tro på mig själv! Tack! <3

Lina Hergren,
Praktikant, kommunikationsavdelningen

Återbruket skapar nytt liv åt gamla ting

Överblivna träbitar blir till insektshotell, tygbitar till ryggsäckar och osäljbart porslin till smakfulla konstverk i konstnärernas händer.

Text och foto: PER IVARSSON

Returen är en arbetsmarknadsåtgärd där återvinning och bistånd är grundstenarna. Det är en omfattande verksamhet med många olika delar som håller till på Verkmästarevägen 18, intill återvinningscentralen.

Sommaren 2021 drogs Återbruket igång, som är en del av Returens miljöarbete inom Returbruket. De tar emot prylar som fortfarande är i brukligt skick och med lite färg och fantasi från de konstnärligt lagda deltagarna får nytt liv.

I september visade de upp sig i stadshuset för första gången, där man höll en försäljning av sina fantasifula kreaturer.

Här fanns bland annat farmors gamla servis som ingen ville köpa i second-hand-butiken, men istället gjordes om till ett konstverk föreställandes ett vattenfall. – Jag tycker att det är en fantastisk verksamhet! För allt det här skulle ju ha slängts annars, istället kan det komma till nytta någon annanstans, säger Maria, en av deltagarna.

